

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 560 **din data de 21.09.2022**

Dosar nr.: 74/2022

Petiția nr.: 732/31.01.2022

Petentă: Asociația Centrul de Dezvoltare Curriculară Filia

Reclamat: Argumentul.ro, prin Administrator Răzvan Negrea

Obiect: - afirmații discriminatorii la adresa Flaviei Boghiu, viceprimar Brașov
- constatarea și sancționarea de către CNCD a faptelor discriminatorii comise de Răzvan Negrea prin publicarea online a unor articole și imagini denigratoare, care creează o atmosferă umilitoare, degradantă și ofensatoare la adresa femeilor

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele și domiciliul petentei

1. Asociația Centrul de Dezvoltare Curriculară și Studii de Gen Filia cu sediul în București, Șos. Mihai Bravu, nr.192, bl.204, sc.1, ap.32, et.8, sector 2

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

2. Argumentul.ro cu sediul în Brașov, Bld. Alexandru Vlahuță, nr.57, bl.142, ap.15, jud. Brașov

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petiție îndreptată împotriva redacției Argumentul.ro, vizând o serie de articole denigratoare la adresa Flaviei Boghiu, viceprimar Brașov. Constatarea și sancționarea de către CNCD a faptelor discriminatorii comise de Razvan Negrea prin publicarea online a unor articole si imagini denigratoare, care creează o atmosferă umilitoare, degradantă și ofensatoare la adresa femeilor.

III. Procedura de citare

4. Prin adresa nr. 732/25.02.2022 Consiliul invocă excepția lipsei calității procesuale active a petentei ținând cont de prevederile art. 7. alin. 1 din Ordinul C.N.C.D. nr. 144/2008 privind Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, și anume:

„Persoana interesată este fie persoana care se consideră discriminată și sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea unei fapte de discriminare împotriva sa, fie una dintre persoanele prevăzute la art. 8 alin. (1) și (2) ori alte persoane care au un interes legitim în combaterea discriminării și reprezintă o persoană, un grup de persoane sau o comunitate împotriva căreia s-a săvârșit o faptă de discriminare.

Articolul 8 (1) Organizațiile neguvernamentale care au ca scop protecția drepturilor omului sau care au un interes legitim în combaterea discriminării au calitate procesuală activă în cazul în care discriminarea se manifestă în domeniul lor de activitate și aduce atingere unei comunități sau unui grup de persoane. (2) Organizațiile prevăzute la alin. (1) au calitate procesuală activă și în cazul în care discriminarea aduce atingere unei persoane fizice, la cererea acesteia.

5. Prin adresa nr. 2175.24.03.2022 s-a transmis punctul de vedere formulat de către partea reclamată. (fila 25 la dosar)

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

6. Petiție îndreptată împotriva redacției Argumentul.ro, prin care se solicită constatarea și sancționarea de către CNCD a faptelor discriminatorii comise de Răzvan Negrea prin publicarea online a unor articole și imagini denigratoare la adresa Flaviei Boghiu, viceprimar Brașov, care creează o atmosferă umilitoare, degradantă și ofensatoare la adresa femeilor.

7. Seria de articole denigratoare a fost publicată pe site-ul argumentul.ro, accesat de peste 388.000 de vizitatori unici, și promovată prin intermediul rețelelor de socializare, urmărite de aproximativ 5.000 de persoane, în perioada 23 septembrie - 10 noiembrie 2021, acumulând peste 120 de reacții.

În articolul "*Medicina online (cap. II) - Gonoreea*", publicat la data de 05.11.2021, Flavia Boghiu este asociată direct cu gonoreea, printr-o imagine editată cu un decupaj al părului distinctiv al persoanei în cauză, suprapus unei celule bacteriene, și însoțită de descrierea:

"Gonoreea este cunoscută, popular, sub numele de sculament sau blenoragie. Se transmite prin contract de atribuire directă neprotejat: cavernal, evenimental sau AMUoral."

Persoanei în cauză îi sunt atribuite presupuse comportamente improprii activității profesionale și comparate cu efectele gonoreei:

"Gonoreea netratată provoacă excese de autoritate. Bacteriile pătrund în organele administrative. In trompele propanandistice (locul unde se petrece difuzarea de idei), gonoreea produce profituri considerabile, care reduc șansa apariției falimentare."

Reducerea Flaviei Boghiu, una dintre puținele femei aflate în poziții de conducere la nivel politic, la o bacterie care se transmite prin contact sexual creează o atmosferă degradantă și jignitoare la adresa tuturor femeilor și arată intenția autorului de umilire a Flaviei Boghiu printr-un act de violență simbolică deosebită. Acțiunile discriminatorii de acest fel vizează distrugerea reputației femeilor prin atacuri la adresa sexualității lor. Considerăm asocierile făcute cu atât mai degradante prin speculațiile la viața intimă ale

persoanei în cauză și insinuările despre relații intime dintre aceasta și primarul Allen Coliban.

8. *"Deranjată de prezența noastră în sala de ședință a Consiliului Local, frustrată asta vopsită a solicitat excluderea noastră din cadrul ședinței, neținând cont de faptul că subsemnatul și colegul, în calitatea noastră de deținători de publicații online, aveam tot dreptul de a fi prezenți în sală."*

"Instituția Avocatului Poporului s-a autosesizat și i-a dat o palmă peste ochi doamnei „vice”, care deși știe să citească se pare că nu înțelege ce citește (analfabeta functional), lucru demonstrat și în ședința cu pricina, în care făcea pe intelectuală."

Trimiterile repetate la acte de violență fizică împotriva Flaviei Boghiu nu creează numai o atmosferă de nesiguranță pentru propria sa persoană, ci reflectă și reafirmă o cutumă patriarhală deosebit de toxică, în care femeile care își revendică puterea și ajung în poziții de autoritate sunt pedepsite și hărțuite sistematic pentru că au îndrăznit să își depășească condiția prestabilită în societate, supuse și deferente barbatilor.

9. *Discriminarea femeilor și fetelor este o problemă structurală în România, iar reprezentările denigratoare la adresa femeilor, prezente în mass-media întăresc prejudecățile cu privire la femei. Violența împotriva femeilor este o problemă extrem de gravă, în ultimii ani au fost ucise 426 de femei de către un membru de familie (IGPR, 2021). În România 1 din 4 femei a fost agresată fizic sau sexual de partener sau de fostul partener (FRA, 2016). În primele 8 luni ale anului 2021, polițiștii au intervenit în 28.477 cazuri de violență în familie, iar 33 de femei au fost ucise ca urmare a violenței domestice (IGPR, 2021). Astfel de comportamente discriminatorii ca cele din articolele menționate promovate în spațiul public de formatori de imagine, nu fac decât să normalizeze violența de gen și violența sexuală și să îi încurajeze pe agresori și să le descurajeze pe victimele violenței domestice.*

10. Petenta solicită retragerea articolelor din spațiul public și publicarea în mediul social-media de către argumentul.ro a deciziei CNCD. Ca mijloc de probă, au fost anexate capturi de ecran ale articolelor. (fila 4 – 21 la dosar)

Punctul de vedere formulat de către partea reclamată

11. Prin punctul de vedere depus, având nr. de înregistrare 2016/17.03.2022, partea reclamată precizează faptul că nu consideră că articolele apărute pe platforma online Argumentul.ro sunt discriminatorii sau denigratoare la adresa viceprimarului Flavia Boghiu, din următoarele motive:

- în articolul publicat de către redacție în data de 05.11.2021, „Medicina online - gonoreea”, nu se specifică nicăieri numele doamnei viceprimar Flavia Boghiu. Marea parte a textului este copiată de pe Wikipedia și face referire la respectiva bacterie.

În articolul ” *Avocatul Poporului îi dă peste ochi Flaviei Boghiu*” se face referire la răspunsul primit de către viceprimarul Brașovului de la instituția Avocatului Poporului care dă dreptate acestuia și colegului de la publicația Transilvania 365, referitor la tentativa doamnei viceprimar Flavia Boghiu de încălcare a Constituției României, care, în mod discriminator, a încercat să scoată presa din sală de Consiliu Local în timpul ședinței din data de 27 septembrie 2021.

Se mai menționează faptul că pe toate fotografiile la care se face referire în Dosar nr. 74/2021, Petiție nr. 732/31.01.2022 sunt catalogate ca și pamflet.

Consideră că Petiția a fost formulată în semn de răzbunare împotriva redacției deoarece Argumentul.ro în mod repetat a făcut public neregulile și fraudele comise de administrația locală din Brașov în frunte cu primarul Allen Coliban și viceprimarul Flavia Boghiu.

V. Motivarea în fapt și drept Legislație și principii

12. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

13. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

14. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: „exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”).

15. Prin nediferențiere judecătoria Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (**Marckx împotriva Belgiei**, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (**Van der Mussel împotriva Belgiei**, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (**Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (**Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit**, 30 iulie 1998, §75).

16. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

17. Art. 15 al **O.G. nr. 137/2000** prevede: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”

18. **Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale** (cunoscut în general sub denumirea de **Convenția europeană a drepturilor omului**, în continuare **Convenția**) prevede, la art. 10 alin. 2, limitarea libertății de exprimare: „Exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și

responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.” Prin urmare, în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de exprimare este singurul drept cu privire la care **Convenția** subliniază: „comportă îndatoriri și responsabilități”. Totodată art. 17 al **Convenției** interzice abuzul de drept: „Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.”

19. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) analizează, în ordine, următoarele aspecte:

- existența unei limitări a libertății de exprimare;
- legalitatea restrângerii libertății de exprimare prin
  - existența unei norme juridice care prevede restrângerea;
  - calitatea normei juridice, și anume
    - accesibilitatea;
    - precizitatea;
    - previzibilitatea normei;
- legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de Convenție (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);
- necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

20. Privind legalitatea restrângerii, situația din România este cât se poate de clară. **Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale** promovează respectarea dreptului la demnitate; există și o protejare a dreptului la demnitate prin art. 15 al **Ordonanței de guvern nr. 137/2000 privind combaterea tuturor formelor de discriminare**, republicată, accesibilă (prin publicarea în **Monitorul Oficial al României**), cu sancțiuni evidente.

21. Legitimitatea sancționării este dată prin nevoia de a proteja, în principal, reputația și drepturile altora, dar se poate invoca, spre exemplu, și siguranța publică, apărarea ordinii, protecția moralei etc.

22. Necesitatea restrângerii într-o societate democratică este elementul cel mai subiectiv din analiza CEDO. Având în vedere acest fapt, CEDO a elaborat un set de principii aplicabile în domeniu:

- a) libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale societății democratice, și una dintre condițiile de bază ale progresului societății și ale autorealizării individuale (ex. **HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);

- b) libertatea de exprimare nu vizează doar informațiile sau ideile primite favorabil sau considerate a fi inofensive sau indiferente, ci și cele care ofensează, șochează sau incomodează statul sau orice parte a populației; acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și înțelegerii, fără de care nu poate exista o societate democratică; libertatea de exprimare are și excepții, dar care trebuie interpretate în mod strict, iar necesitatea oricărei restrângerii trebuie stabilite în mod convingător (ex. **HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);
- c) exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități (ex. **HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49); astfel, între altele, în contextul opiniilor religioase și credințelor este legitimat să se includă obligația de a evita pe cât se poate expresii care, în mod gratuit, ofensează alții, profanează sau care reprezintă o ingerință în drepturile lor, care astfel nu contribuie la orice formă de dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane; statele au o marjă de apreciere când reglementează libertatea de exprimare în relație cu afirmații care ofensează convingerile personale, în special cele morale sau religioase (ex. **OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49);
- d) în cazul moralității nu este posibil să se ajungă la un concept uniform european privind semnificația religiei în societate; chiar și în interiorul unui stat pot exista variații ale conceptului; prin urmare nu este posibil să se ajungă la o definiție comprehensivă privind ce reprezintă o limitare permisibilă a libertății de exprimare dacă exprimarea se îndreaptă împotriva sentimentului religios al altora; o marjă de apreciere trebuie lăsat prin urmare autorităților naționale în a stabili necesitatea unei astfel de limitări; această situație însă nu exclude o supervizare din partea CEDO (ex. **OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 50);
- e) îndatoririle și responsabilitățile legate de exercitarea libertății de exprimare au o semnificație specială în situații de conflict sau de tensiuni, o grijă particulară trebuie manifestată față de vehicularea prin presă a limbajului urii sau a promovării violenței (ex. **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 63);
- f) toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar ca în societățile democratice să se sancționeze sau chiar să se prevină orice formă de expresii care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranță, cu condiția ca orice formalitate, condiție, restricție sau amendă impusă să fie proporțională cu legitimitatea invocată (ex. **GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 40);
- g) art. 17 al Convenției previne ca grupurile totalitare sau persoanele care incită la ură rasială să exploateze în propriul interes principiile enunțate, întrucât scopul acestor grupări este de a distruge drepturile și libertățile; această prevedere se referă și la activitățile politice (ex. **GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI**, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979);

- h) abuzul cu libertatea de exprimare nu este combatibil cu democrația și drepturile omului, încalcă drepturile altora (ex. **WITZSCH împotriva GERMANIEI**, nr. 7485/03, 13 decembrie 2005);
- i) anumite expresii concrete reprezintă un limbaj al urii, care pot insulta indivizi sau grupuri de persoane, iar aceste expresii nu se bucură de protecția articolului 10 al Convenției (ex. **JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 35);
- j) atacurile vehemente împotriva grupurilor religioase sau etnice sunt incompatibile cu valorile proclamate și garantate de Convenție, și anume toleranța, pacea socială și nediscriminarea (ex. **NORWOOD împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 23131/03, 16 noiembrie 2004);
- k) se poate invoca necesitatea restrângerii libertății de exprimare în situația în care există o nevoie publică urgentă; statele au o anumită marjă de apreciere privind existența nevoii, dar această apreciere se completează cu supervizarea europeană atât a legislației cât și a modului de aplicare al legislației de instanțele independente; CEDO este împuternicit să ofere interpretarea în ce măsură restricția sau sancționarea este reconciliabilă cu libertatea de exprimare (ex. **HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);
- l) în exercitarea supervizării, CEDO analizează atât conținutul cât și contextul afirmațiilor în cauză; restrângerea trebuie să fie proporțională cu legitimitatea restrângerii, autoritățile trebuie să justifice relevanța și suficiența lor (ex. **JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31; trebuie să existe o proporționalitate între impactul afirmației sancționate și sancțiune (ex. **LINGENS împotriva AUSTRIEI**, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 40); orice formalitate, condiție, restricție sau penalitate impusă considerată a fi necesară într-o societate democratică pentru sancționarea sau chiar prevenirea atacurilor indecente asupra obiectelor venerației religioase trebuie să fie proporționată cu scopul legitim urmărit (ex. **OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49);
- m) Convenția nu lasă prea mult spațiu restricțiilor în domeniul discursurilor politice sau discursurilor care ating interesul general; permisivitatea privind criticile față de guvern trebuie să fie mai pronunțată decât privind cetățeni privați, chiar și politicieni; într-un sistem democratic acțiunile guvernului trebuie urmărite îndeaproape nu doar de către autoritățile legislative și judiciare, dar și de opinia publică; poziția dominantă ce ocupă guvernul îi recomandă să nu utilizeze sancțiunile penale, întrucât are alte posibilități de a răspunde la atacuri și critici injuste; autorităților competente ale statului rămân suficiente posibilități de a adopta, în calitatea lor de garanți ai ordinii publice, măsuri de sancționare adecvate fără ca acestea să devină excesive; totuși în situația în care afirmațiile incită la violență împotriva unor persoane sau oficiali ori împotriva unui segment al societății, autoritățile statului se bucură de o apreciere mai largă când examinează necesitatea restrângerii libertății de exprimare (ex. **CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42);

- n) libertatea de exprimare are o importanță specială pentru politicieni sau persoanele alese ca reprezentanții unui electorat, care trebuie să-și atragă atenția asupra preocupării lor; limitarea libertății de exprimare pentru un politician aflat în opoziție sau pentru un parlamentar solicită un examen mai temeinic din partea CEDO (ex. **CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42);
- o) fără dubii, libertatea discursului politic nu este absolut prin natura sa, statele pot introduce restricții și sancțiuni, CEDO având rolul final de a analiza compatibilitatea acestor măsuri cu libertatea de exprimare (ex. **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 53);
- p) presa joacă un rol esențial într-o societate democratică; deși nu trebuie să treacă de anumite limite, cum ar fi privind securitatea națională, integritatea teritorială, amenințarea cu violență, prevenirea dezordinii și criminalității, respectarea reputației și drepturilor altora, necesitatea de a preveni transmiterea unor informații confidențiale, are sarcina de a oferi — într-o manieră conformă cu obligațiile și responsabilitățile sale — informații și idei de interes public, în particular în chestiuni politice, inclusiv cele care divid societatea dar și cele care prezintă justiția; libertatea presei reprezintă unul din cele mai bune posibilități de a crea o opinie privind ideile și atitudinile liderilor politici; libertatea jurnalistică acoperă posibila recurgere la un grad de exagerare, chiar și provocare (ex. **LINGENS împotriva AUSTRIEI**, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 41-42);
- q) presa nu are doar dreptul ci și obligația de a prezenta informații de interes public conform dreptului publicului de a primi aceste informații (ex. **JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31);
- r) nu se protejează doar informația în sine, dar și forma prin care se aduce la cunoștința opiniei publice (ex. **JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31);
- s) stabilirea pedepselor este în principiu de competența instanțelor naționale, CEDO consideră totuși că aplicarea pedepsei închisorii pentru o infracțiune în domeniul presei nu este compatibilă cu libertatea de exprimare a jurnaliștilor, decât în circumstanțe excepționale, mai ales atunci când au fost grav afectate alte drepturi fundamentale, ca de exemplu în cazul utilizării limbajului urii sau incitării la violență (ex. **CUMPĂNĂ și MAZĂRE împotriva ROMÂNIEI**, nr. 33348/96, 17 decembrie 2004, § 115);
- t) principiile privind libertatea de exprimare vizează și funcționarii publici, deși este legitimat ca statul să impună față de ei obligația discreției, ținând cont de statutul lor special (ex. **AHMED și alții împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 65/1997/849/1056, 2 septembrie 1998, § 56).

23. Art. 30 al **Constituției României** care asigură libertatea de exprimare, prevede și limitele acestei libertăți:

„(6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

(7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război, de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism

teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.”

24. Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale consideră că dreptul la demnitate este una dintre valorile supreme, iar lezarea acestui drept poate fi sancționată chiar și penal: „*Obiectul juridic al infracțiunilor de insultă și calomnie, prevăzute de art. 205 și, respectiv, art. 206 din Codul penal, îl constituie demnitatea persoanei, reputația și onoarea acesteia. Subiectul activ al infracțiunilor analizate este necircumstanțiat, iar săvârșirea lor se poate produce direct, prin viu grai, prin texte publicate în presa scrisă sau prin mijloacele de comunicare audiovizuale. Indiferent de modul în care sunt comise și de calitatea persoanelor care le comit — simpli cetățeni, oameni politici, ziariști etc. —, faptele care formează conținutul acestor infracțiuni lezează grav personalitatea umană, demnitatea, onoarea și reputația celor astfel agresați. Dacă asemenea fapte nu ar fi descurajate prin mijloacele dreptului penal, ele ar conduce la reacția de facto a celor ofensați și la conflicte permanente, de natură să facă imposibilă conviețuirea socială, care presupune respect față de fiecare membru al colectivității și prețuirea în justa măsură a reputației fiecăruia. De aceea, valorile menționate, ocrotite de Codul penal, au statut constituțional, demnitatea omului fiind consacrată prin art.1 alin.(3) din Constituția României ca una dintre valorile supreme.*”

25. Art. 26 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 prevede: „*Contravențiunile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.*”

Colegiul director al CNCD reține următoarele:

Referitor la capătul de cerere privind afirmațiile discriminatorii la adresa Flaviei Boghiu, viceprimar Brașov, petenta nu a depus mandat de reprezentare (ca urmare a invocării lipsei calității procesuale active, prin adresa nr. 2633/11.04.2022, petenta depune copia Statului)

26. Luând act de plângere, astfel cum este formulată, Colegiul urmează a analiza excepția lipsei calității procesuale active a petentei, invocată din oficiu.

27. Conform prevederilor art. 5 din Ordinul C.N.C.D. nr. 144/2008 privind Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor: *”Petentul este persoana care se consideră discriminată și sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea faptei de discriminare împotriva sa”.*

28. *Potrivit dispozițiilor art. 7 alin. 1 din Ordinul C.N.C.D. nr. 144/2008 privind Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor “persoana interesată este fie persoana care se consideră discriminată și sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea unei fapte de discriminare împotriva sa, fie una din persoanele prevăzute la art. 8 alin.1 și 2 sau alte persoane care au un interes legitim în combaterea discriminării și reprezintă o persoană, un grup de persoane sau o comunitate împotriva căreia s-a săvârșit o faptă de discriminare”.*

29. Din lecturarea actului normativ O.G. 137/2000R, reținem că legiuitorul intern a oferit calitate procesuală activă în fața C.N.C.D. doar persoanei asupra căreia s-a produs discriminare sau/și organizațiilor neguvernamentale care au ca scop protecția drepturilor omului sau care au un interes legitim în combaterea discriminării.

30. Prin urmare, înțelegem că legiuitorul intern practic a limitat persoanele care au calitatea procesuală activă în fața C.N.C.D. (din prisma unui interes legitim) la persoana asupra căreia s-a manifestat discriminare și/sau organizațiile neguvernamentale care au ca scop protecția drepturilor omului sau care au un interes legitim în combaterea discriminării, ceilalți subiecți activi ai discriminării având calitatea procesuală activă doar în fața instanței de judecată care poate constata fapta de discriminare și restabilirea situației anterioare discriminării.

31. Astfel, prin raportare la prevederile legale mai sus menționate, o persoană poate fi calificată ca având calitate procesuală activă în fața C.N.C.D. numai dacă îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- existența unui interes legitim în combaterea discriminării;
- existența calității de reprezentant al unei persoane, grup de persoane sau comunitate împotriva căreia s-a săvârșit o faptă de discriminare.

32. Prin urmare, Colegiul director al C.N.C.D. **admite excepția lipsei calității procesuale active** a petentei, excepție invocată din oficiu, comunicată petentei prin adresa de citare nr. 732/25.02.2022; partea reclamată, prin adresa nr. 2633/11.04.2022, depune copia Statului, fără transmiterea unui mandat de reprezentare din partea dnei Flavia Boghiu.

33. Referitor la faptele de victimizare descrise prin adresa menționată mai sus, introduse după termenul de audieri, Colegiul reține faptul că incidente sunt prevederile art. 11, alin. 2 din Procedura Internă, aspectele noi introduse sunt supuse **decăderii**, petenta poate formula o nouă petiție în acest sens.

34. Cu privire la conținutul articolelor care fac obiectul petiției, precum și a imaginilor anexate, și anume:

"Medicina online (cap. II) - Gonoreea", publicat la data de 05.11.2021, Flavia Boghiu este asociată direct cu gonoreea, printr-o imagine editată cu un decupaj al părului distinctiv al persoanei în cauză suprapus unei celule bacteriene și însoțită de descrierea:

"Gonoreea este cunoscută, popular, sub numele de sculament sau blenoragie. Se transmite prin contract de atribuire directă neprotejat: cavernar, evenimental sau AMUoral."

"Gonoreea netratată provoacă excese de autoritate. Bacteriile pătrund în organele administrative. In trompele propanandistice (locul unde se petrece difuzarea de idei), gonoreea produce profituri considerabile, care reduc șansa apariției falimentare"

*Continuând cu descrierea bolii în sine, Colegiul constată faptul că prin publicarea online menționată și probată **s-a creat o atmosferă extrem de umilitoare, degradantă și ofensatoare la adresa femeilor.***

35. O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

36. Astfel se poate considera discriminare:

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

37. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

38. Criteriile enumerate de O.G. nr. 137/2000 sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „sau oricare alt criteriu”, însă aceste criterii, conform cazuisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (Clift împotriva Regatului Unit, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „orice altă situație” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (Clift împotriva Regatului Unit, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (Clift împotriva Regatului Unit, 13 iulie 2010, §62).

39. În cauza S. Coleman împotriva Attridge Law, Steve Law (C-303/06) Curtea de Justiție a Uniunii Europene a arătat că interzicerea discriminării directe nu este limitată la persoanele care ele aparțin unui grup caracterizat printr-un anumit criteriu; în cazul în care cineva tratează o persoană care nu are el însuși caracteristica respectivă într-un mod mai puțin favorabil decât este, a fost sau va fi tratat într-o situație asemănătoare cu o altă persoană și este dovedit că tratamentul defavorabil a cărui victimă este această persoană se întemeiază legăturii cu persoane caracterizate prin acel criteriu, un astfel de tratament este contrar interzicerii discriminării directe. Acest tip de discriminare, în literatura de specialitate, a fost definit ca discriminare prin asociere.

40. Totodată, conform jurisprudenței CEDO, discriminarea bazată pe un criteriu presupus reprezintă discriminare (Timishev împotriva Rusiei, 13 decembrie 2005, §55-56).

41. De asemenea, **Colegiul director se raportează și la prevederile art. 15 din O.G. nr. 137/2000:** *„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”*

42. Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale (cunoscut în general sub denumirea de Convenția europeană a drepturilor omului, în continuare Convenția) prevede, la art. 10 alin. 2, limitarea libertății de exprimare: „Exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea

teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.” Prin urmare, în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de exprimare este singurul drept cu privire la care Convenția subliniază: „comportă îndatoriri și responsabilități”. Totodată art. 17 al Convenției interzice abuzul de drept: „Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.”

43. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) analizează, în ordine, următoarele aspecte:

- existența unei limitări a libertății de exprimare;
- legalitatea restrângerii libertății de exprimare prin
  - existența unei norme juridice care prevede restrângerea;
  - calitatea normei juridice, și anume
    - ▣ accesibilitatea;
    - ▣ precizitatea;
    - ▣ previzibilitatea normei;
- legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de Convenție (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);
  - necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

44. Privind legalitatea restrângerii, situația din România este cât se poate de clară. Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale promovează respectarea dreptului la demnitate; există și o protejare a dreptului la demnitate prin art. 15 al Ordonanței de guvern nr. 137/2000 privind combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată, accesibilă (prin publicarea în Monitorul Oficial al României), cu sancțiuni evidente.

45. Legitimitatea sancționării este dată prin nevoia de a proteja, în principal, reputația și drepturile altora, dar se poate invoca, spre exemplu, și siguranța publică, apărarea ordinii, protecția moralei etc.

46. Necesitatea restrângerii într-o societate democratică este elementul cel mai subiectiv din analiza CEDO. Având în vedere acest fapt, CEDO a elaborat un set de principii aplicabile în domeniu:

a) libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale societății democratice, și una dintre condițiile de bază ale progresului societății și ale autorealizării individuale (ex. HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);

b) libertatea de exprimare nu vizează doar informațiile sau ideile primite favorabil sau considerate a fi inofensive sau indiferente, ci și cele care offensează, șochează sau incomodează statul sau orice parte a populației; acestea sunt cerințele pluralismului,

toleranței și înțelegerii, fără de care nu poate exista o societate democratică; libertatea de exprimare are și excepții, dar care trebuie interpretate în mod strict, iar necesitatea oricărei restrângerii trebuie stabilite în mod convingător (ex. HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);

c) exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități (ex. HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49); astfel, între altele, în contextul opiniilor religioase și credințelor este legitimat să se includă obligația de a evita pe cât se poate expresii care, în mod gratuit, ofensează alții, profanează sau care reprezintă o ingerință în drepturile lor, care astfel nu contribuie la orice formă de dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane; statele au o marjă de apreciere când reglementează libertatea de exprimare în relație cu afirmații care ofensează convingerile personale, în special cele morale sau religioase (ex. OTTO-PREMIER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49);

d) în cazul moralității nu este posibil să se ajungă la un concept uniform european privind semnificația religiei în societate; chiar și în interiorul unui stat pot exista variații ale conceptului; prin urmare nu este posibil să se ajungă la o definiție comprehensivă privind ce reprezintă o limitare permisibilă a libertății de exprimare dacă exprimarea se îndreaptă împotriva sentimentului religios al altora; o marjă de apreciere trebuie lăsat prin urmare autorităților naționale în a stabili necesitatea unei astfel de limitări; această situație însă nu exclude o supervizare din partea CEDO (ex. OTTO-PREMIER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 50);

e) îndatoririle și responsabilitățile legate de exercitarea libertății de exprimare au o semnificație specială în situații de conflict sau de tensiuni, o grijă particulară trebuie manifestată față de vehicularea prin presă a limbajului urii sau a promovării violenței (ex. SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 63);

f) toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar ca în societățile democratice să se sancționeze sau chiar să se prevină orice formă de expresii care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranță, cu condiția ca orice formalitate, condiție, restricție sau amendă impusă să fie proporțională cu legitimitatea invocată (ex. GÜNDÜZ împotriva TURCIEI, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 40);

g) art. 17 al Convenției previne ca grupurile totalitare sau persoanele care incită la ură rasială să exploateze în propriul interes principiile enunțate, întrucât scopul acestor grupări este de a distruge drepturile și libertățile; această prevedere se referă și la activitățile politice (ex. GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979);

h) abuzul cu libertatea de exprimare nu este compatibil cu democrația și drepturile omului, încalcă drepturile altora (ex. WITZSCH împotriva GERMANIEI, nr. 7485/03, 13 decembrie 2005);

i) anumite expresii concrete reprezintă un limbaj al urii, care pot insulta indivizi sau grupuri de persoane, iar aceste expresii nu se bucură de protecția

articolului 10 al Convenției (ex. JERSILD împotriva DANEMARCEI [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 35);

j) atacurile vehemente împotriva grupurilor religioase sau etnice sunt incompatibile cu valorile proclamate și garantate de Convenție, și anume toleranța, pacea socială și nediscriminarea (ex. NORWOOD împotriva REGATULUI UNIT, nr. 23131/03, 16 noiembrie 2004);

k) se poate invoca necesitatea restrângerii libertății de exprimare în situația în care există o nevoie publică urgentă; statele au o anumită marjă de apreciere privind existența nevoii, dar această apreciere se completează cu supervizarea europeană atât a legislației cât și a modului de aplicare al legislației de instanțele independente; CEDO este împuternicit să ofere interpretarea în ce măsură restricția sau sancționarea este reconciliabilă cu libertatea de exprimare (ex. HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);

l) în exercitarea supervizării, CEDO analizează atât conținutul cât și contextul afirmațiilor în cauză; restrângerea trebuie să fie proporțională cu legitimitatea restrângerii, autoritățile trebuie să justifice relevanța și suficiența lor (ex. JERSILD împotriva DANEMARCEI [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31; trebuie să existe o proporționalitate între impactul afirmației sancționate și sancțiune (ex. LINGENS împotriva AUSTRIEI, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 40); orice formalitate, condiție, restricție sau penalitate impusă considerată a fi necesară într-o societate democratică pentru sancționarea sau chiar prevenirea atacurilor indecente asupra obiectelor venerației religioase trebuie să fie proporționată cu scopul legitim urmărit (ex. OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49);

m) Convenția nu lasă prea mult spațiu restricțiilor în domeniul discursurilor politice sau discursurilor care ating interesul general; permisivitatea privind criticile față de guvern trebuie să fie mai pronunțată decât privind cetățeni privați, chiar și politicieni; într-un sistem democratic acțiunile guvernului trebuie urmărite îndeaproape nu doar de către autoritățile legislative și judiciare, dar și de opinia publică; poziția dominantă ce ocupă guvernul îi recomandă să nu utilizeze sancțiunile penale, întrucât are alte posibilități de a răspunde la atacuri și critici injuste; autorităților competente ale statului rămân suficiente posibilități de a adopta, în calitatea lor de garanți ai ordinii publice, măsuri de sancționare adecvate fără ca acestea să devină excesive; totuși în situația în care afirmațiile incită la violență împotriva unor persoane sau oficiali ori împotriva unui segment al societății, autoritățile statului se bucură de o apreciere mai largă când examinează necesitatea restrângerii libertății de exprimare (ex. CASTELLS împotriva SPANIEI, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42);

n) libertatea de exprimare are o importanță specială pentru politicieni sau persoanele alese ca reprezentanții unui electorat, care trebuie să-și atragă atenția asupra preocupării lor; limitarea libertății de exprimare pentru un politician aflat în opoziție sau pentru un parlamentar solicită un examen mai temeinic din partea CEDO (ex. CASTELLS împotriva SPANIEI, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42);

o) fără dubii, libertatea discursului politic nu este absolut prin natura sa, statele pot introduce restricții și sancțiuni, CEDO având rolul final de a analiza compatibilitatea acestor măsuri cu libertatea de exprimare (ex. INCAL împotriva TURCIEI, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 53);

p) presa joacă un rol esențial într-o societate democratică; deși nu trebuie să treacă de anumite limite, cum ar fi privind securitatea națională, integritatea teritorială, amenințarea cu violență, prevenirea dezordinii și criminalității, respectarea reputației și drepturilor altora, necesitatea de a preveni transmiterea unor informații confidențiale, are sarcina de a oferi — într-o manieră conformă cu obligațiile și responsabilitățile sale — informații și idei de interes public, în particular în chestiuni politice, inclusiv cele care divid societatea dar și cele care prezintă justiția; libertatea presei reprezintă unul din cele mai bune posibilități de a crea o opinie privind ideile și atitudinile liderilor politici; libertatea jurnalistică acoperă posibila recurgere la un grad de exagerare, chiar și provocare (ex. LINGENS împotriva AUSTRIEI, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 41-42);

q) presa nu are doar dreptul ci și obligația de a prezenta informații de interes public conform dreptului publicului de a primi aceste informații (ex. JERSILD împotriva DANEMARCEI [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31);

r) nu se protejează doar informația în sine, dar și forma prin care se aduce la cunoștința opiniei publice (ex. JERSILD împotriva DANEMARCEI [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31);

s) stabilirea pedepselor este în principiu de competența instanțelor naționale, CEDO consideră totuși că aplicarea pedepsei închisorii pentru o infracțiune în domeniul presei nu este compatibilă cu libertatea de exprimare a jurnaliștilor, decât în circumstanțe excepționale, mai ales atunci când au fost grav afectate alte drepturi fundamentale, ca de exemplu în cazul utilizării limbajului urii sau incitării la violență (ex. CUMPĂNĂ și MAZĂRE împotriva ROMÂNIEI, nr. 33348/96, 17 decembrie 2004, § 115);

t) principiile privind libertatea de exprimare vizează și funcționarii publici, deși este legitimat ca statul să impună față de ei obligația discreției, ținând cont de statutul lor special (ex. AHMED și alții împotriva REGATULUI UNIT, nr. 65/1997/849/1056, 2 septembrie 1998, § 56).

47. Art. 30 al Constituției României care asigură libertatea de exprimare, prevede și limitele acestei libertăți:

„(6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

(7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război, de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.”

48. Colegiul director al C.N.C.D., ca urmare a analizării faptelor, constată că afirmațiile, reprezentând un comportament manifestat în public, sunt de natură să vizeze în mod grav atingerea demnității, să creeze o atmosferă de intimidare, ostilă, degradantă, umilitoare, ofensatoare îndreptată împotriva femeilor.

49. Astfel de afirmații, în conformitate cu cazuistica CEDO, nu sunt protejate de dreptul la liberă exprimare, și anume:

"Medicina online (cap. II) - Gonoreea", publicat la data de 05.11.2021, Flavia Boghiu este asociată direct cu gonoreea, printr-o imagine editată cu un

decupaj al părului distinctiv al persoanei în cauză suprapus unei celule bacteriene și însoțită de descrierea:

"Gonoreea este cunoscută, popular, sub numele de sculament sau blenoragie. Se transmite prin contact de atribuire directă neprotejat: cavernar, evenimental sau AMUoral."

"Gonoreea netratată provoacă excese de autoritate. Bacteriile pătrund în organele administrative. În trompele propanandistice (locul unde se petrece difuzarea de idei), gonoreea produce profituri considerabile, care reduc șansa apariției falimentare"

Continuând cu descrierea bolii în sine.

50. Pornind de la rolul extrem de important pe care presa îl joacă într-o societate democratică și de la faptul că libertatea presei este un drept fundamental al omului recunoscut și protejat prin lege în majoritatea statelor moderne, precum și de la faptul că libertatea presei ar trebui să fie reală, publicul și mass-media necesitând acces neîngrădit la informații (de altfel, accesul la informații împuternicind publicul să dezvolte o imagine adecvată și să-și formeze o opinie critică și realistă cu privire la societatea în care trăiește), ***presa nu are doar dreptul ci și obligația de a prezenta informații de interes public conform dreptului publicului de a primi aceste informații.***

51. Prin art. 30 **Constituția României** asigură libertatea de exprimare, și limitele acestei libertăți:

„(6) Libertatea de exprimare ***nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.***

52. Colegiul reține că prin punctul de vedere depus, partea reclamată precizează că petiția a fost formulată în semn de răzbunare împotriva redacției deoarece Argumentul.ro, în mod repetat, a făcut public neregulile și fraudele comise de administrația locală din Brașov, în frunte cu primarul Allen Coliban și viceprimarul Flavia Boghiu. De asemenea, se consideră un pamflet articolul publicat de către redacție în data de 05.11.2021, „Medicina online -gonoreea”, marea parte a textului fiind copiată de pe Wikipedia și face referire la respectiva bacterie, precum și faptul că s-a încercat scoaterea presei din sală de Consiliu Local în timpul ședinței din data de 27 septembrie 2021.

53. Ținând cont de aceste aspecte, precum și de faptul că presa joacă un rol esențial într-o societate democratică, oferind informații și idei de interes public, în particular în chestiuni politice, inclusiv cele care divid societatea dar și cele care prezintă justiția, libertatea presei reprezintă una dintre cele mai bune posibilități de a crea o opinie privind ideile și atitudinile liderilor politici, libertatea jurnalistică acoperind, astfel, posibila ***recurgere la un grad de exagerare, chiar și provocare, Colegiul reține existența unui limbaj extrem de denigrator la adresa femeilor, prezentând într-un mod extrem de umilitor o imagine ofensatoare generată de un conflict local. Uzând de un limbaj umilitor, reprezentantul presei nu a transmis corect publicului larg o imagine reală a situației politice, economice sau juridice referitor la actele administrative la care se face vorbire.***

54. Colegiul director reține (de altfel cum și petenta a nuanțat prin petiția depusă), și faptul că discriminarea femeilor și a fetelor este o problemă structurală în România, iar reprezentările denigratoare la adresa femeilor, prezente în mass-media, întăresc prejudecățile cu privire la femei. Violența împotriva femeilor este o problemă

extrem de gravă, în ultimii ani fiind ucise, chiar de către un membru de familie, un nr. de 426 de femei (IGPR, 2021). În România 1 din 4 femei a fost agresată fizic sau sexual de partener sau de fostul partener (FRA, 2016). În primele 8 luni ale anului 2021, polițiștii au intervenit în 28.477 cazuri de violență în familie, iar 33 de femei au fost ucise ca urmare a violenței domestice (IGPR, 2021). Astfel de comportamente discriminatorii ca cele din articolele menționate, promovate în spațiul public de formatori de imagine, nu fac decât să normalizeze violența de gen și violența sexuală, să îi încurajeze pe agresori și să le descurajeze pe victimele violenței domestice.

55. În mod evident, exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități. Obligația de a evita expresii care, în mod gratuit, îi ofensează pe alții, care reprezintă o ingerință în drepturile lor, care astfel nu contribuie la orice formă de dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane, are semnificație specială în situații de tensiuni.

56. Colegiul director urmează să aplice reclamatului sancțiunea cu amendă contravențională în valoare de 10.000 lei, având în vedere atât prevederile articolului 14 al Directivei 2004/113/CE și articolul 25 al Directivei 2006/54/CE care stabilesc că sancțiunile trebuie să fie efective, proporționale și disuasive, cât și dispozițiile art. 21 alin. (3) din O.G. nr. 2/2001, potrivit cărora sancțiunea se aplică în limitele prevăzute de actul normativ și trebuie să fie proporțională cu gradul de pericol social al faptei săvârșite, ținându-se seama de împrejurările în care a fost săvârșită, de modul și de mijloacele de săvârșire, de scopul urmărit, de urmarea produsă, precum și de circumstanțele personale ale contravenientului.

57. Colegiul Director reține că sancțiunea contravențională nu poate schimba nici prejudecățile, nici stereotipurile sociale și tocmai de aceea accentul trebuie pus pe scopul preventiv, scop care se realizează tot prin aplicarea sancțiunii pentru descurajarea unei atitudini discriminatorii în viitor, chiar în lipsa unei reformări totale a prejudecăților și stereotipurilor. Este extrem de importantă abținerea de la un comportament care discriminează, întrucât reducerea semnificativă a stereotipurilor ori a altor manifestări discriminatorii duc în cele din urmă la crearea unui mediu mai tolerant pentru femei.

Colegiul director a stabilit sancțiunea având în vedere următoarele:

- a. **discriminarea a vizat o persoană, chiar dacă prin efectele pe care le generează afectează indirect imaginea femeii în societatea din România,**
- b. **poziția femeilor în societatea din România, în special în poziții de conducere și în politică, este încă un subiect sensibil, iar promovarea lor ca bacterie care se transmite prin contact sexual, duce la conturarea unei mentalități colective de excludere care afectează promovarea egalității de gen,**
- c. **gravitatea afirmațiilor și limbajul jignitor și ofensator folosit pentru umilirea victimei reprezintă o încălcare gravă a dreptului la demnitate.**
- d. **reclamatul este formator de opinie, calitate care presupune o respectare riguroasă a principiilor de etică și deontologie profesională;**
- e. **publicarea online a articolelor fiind accesate de un număr foarte mare de persoane și însoțite de imagini degradante îndreptate împotriva victimei, afectează victima în demnitatea și imaginea sa în familie, societate și profesie.**

58. Art. 26 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 prevede: „Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.”

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi pentru constatarea faptei de discriminare**, sancțiunea aplicată fiind **amenda contravențională în cuantum de 10.000 lei - 6 voturi „pentru”** (1 vot „pentru” aplicarea amenzii contravenționale în cuantum de 5.000 lei) ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. **Constatarea existenței unui tratament diferențiat, discriminatoriu, conform art. 2 alin.(1) și art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;**
2. **Sancționarea ziarului online Argumentul.ro, prin administrator-Răzvan Negrea, cu adresa în Brașov, Bld. Alexandru Vlahuță, nr.57, bl.142, ap.15, jud. Brașov, cu amendă contravențională în cuantum de 10.000 lei, conform art. 26 alin (1) din O.G. nr. 137/2000 coroborat cu art. 8 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare;**
3. **Obligă partea reclamată să publice în mass-media un rezumat al prezentei hotărâri de constatare a faptei de discriminare;**
4. **Câte o copie a prezentei hotărâri se va comunica părților și Administrației Financiare a Mun. Brașov (cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință).**

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Amenda se va achita la **Administrația Financiară a Mun. Brașov** dovada plății se va trimite către CNCD în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar CNCD va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și**

sanționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință:

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CERASELA CLAUDIA – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Redactată și motivată: P.C.S./F.V./ C.B. (pct. 56- 57)

Data: 22.10.2022

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

